

ADVIES Nr. 2.277

Zitting van woensdag 9 maart 2022

Ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 16 mei 2003 tot uitvoering van het Hoofdstuk 7 van Titel IV van de programmawet van 24 december 2002 (I), betreffende de harmonisering en vereenvoudiging van de regelingen inzake verminderingen van de socialezekerheidsbijdragen

x x x

3.257

ADVIES Nr. 2.277

Onderwerp : Ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 16 mei 2003 tot uitvoering van het Hoofdstuk 7 van Titel IV van de programmawet van 24 december 2002 (I), betreffende de harmonisering en vereenvoudiging van de regelingen inzake verminderingen van de socialezekerheidsbijdragen

Bij brief van 23 juli 2021 heeft de heer F. Vandenbroucke, minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, het advies van de Raad gevraagd met betrekking tot een ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 16 mei 2003 tot uitvoering van het Hoofdstuk 7 van Titel IV van de programmawet van 24 december 2002 (I), betreffende de harmonisering en vereenvoudiging van de regelingen inzake verminderingen van de socialezekerheidsbijdragen.

Het ontwerp van koninklijk besluit concretiseert de zeerlagelonencomponent in de structurele vermindering en is bedoeld om vanaf 1 april 2022 de macro-economische toename van de loonkost omwille van de verhoging van het gemiddeld minimummaandinkomen vanaf die datum te compenseren.

Op verslag van de commissie individuele arbeidsrelaties en sociale zekerheid, heeft de Raad op 9 maart 2022 het volgende advies uitgebracht.

x x x

ADVIES VAN DE NATIONALE ARBEIDSRAAD

I. ONDERWERP EN DRAAGWIJDTE

Bij brief van 23 juli 2021 heeft de heer F. Vandenbroucke, minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, het advies van de Raad gevraagd met betrekking tot een ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 16 mei 2003 tot uitvoering van het Hoofdstuk 7 van Titel IV van de programmawet van 24 december 2002 (I), betreffende de harmonisering en vereenvoudiging van de regelingen inzake verminderingen van de socialezekerheidsbijdragen.

Het ontwerp van koninklijk besluit concretiseert de zeerlagelonencomponent in de structurele vermindering en is bedoeld om vanaf 1 april 2022 de macro-economische toename van de loonkost omwille van de verhoging van het gemiddeld minimummaandinkomen vanaf die datum te compenseren.

Het Sociaal akkoord van 25 juni 2021 voor de periode van 2021-2022 voorziet in een verhoging van het gemiddeld minimummaandinkomen in drie stappen, waarvan de eerste stap wordt gezet op 1 april 2022. Daartoe werd de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 43 van 2 mei 1988 betreffende de waarborg van een gemiddeld minimummaandinkomen aangepast door de cao nr. 43/15 van 15 juli 2021 en ook de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 50 van 29 oktober 1991 betreffende de waarborg van een gemiddeld minimummaandinkomen voor werknemers onder de 21 jaar, door de cao nr. 50/4 van 15 juli 2021.

De regering heeft zich geëngageerd om de meerkost voor de werkgevers van de eerste verhoging van het gemiddeld minimummaandinkomen op 1 april 2022 zo maximaal mogelijk te compenseren door de invoering van een zeerlagelonencomponent. Ook voor de tweede en derde stap zal een deel van de loonkost worden gecompenseerd via het mechanisme van een zeerlagelonencomponent van de structurele vermindering van de socialezekerheidsbijdragen. Indien de zeerlagelonencomponent niet blijkt te volstaan voor een compensatie, behoudt de Raad zich de mogelijkheid voor om een alternatief te voorzien.

Op die basis heeft de Raad in zijn advies nr. 2.237 van 15 juli 2021 voorgesteld om, voor wat betreft stap 1, voor zowel de werkgevers van behorend tot de categorie 1, 2 als 3 (a en b) van de structurele vermindering van de socialezekerheidsbijdragen, vanaf 1 april 2022 een zeerlageloonvermindering in te voeren waarvan de formule voorziet in een bovengrens van 1850 euro, geïndexeerd, en een hellingsgraad van 0,4.

De Raad heeft er evenwel in dit advies op gewezen dat de zeerlageloonvermindering de werkgevers behorend tot categorie 2 en 3b van de structurele vermindering van de socialezekerheidsbijdragen niet helemaal compenseert op macroniveau en dat er nog aanvullende maatregelen nodig zijn voor de maximale compensatie op macroniveau voor de werkgevers behorend tot categorie 2 en 3b en dat hij voor het resterende bedrag een adequate oplossing zal uitwerken. Daarom heeft de Raad aan de regering gevraagd om het resterende bedrag dat op macroniveau niet gecompenseerd wordt, te reserveren in afwachting van een voorstel van de Nationale Arbeidsraad. Voor dit bedrag dient ook in alternatieve financiering te worden voorzien voor de sociale zekerheid indien ervoor zou worden gekozen om met structurele verminderingen te werken.

De Raad heeft op de datum van onderliggend advies ook het advies nr. 2.278 met betrekking tot deze problematiek uitgebracht.

Tenslotte brengt de Raad gelijktijdig met dit advies ook de cao nr. 43/16 uit tot wijziging van de cao nr. 43 van 2 mei 1988 betreffende de waarborg van een gemiddeld minimummaandinkomen, laatst gewijzigd en aangevuld door de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 43/15 van 15 juli 2021.

In onderhavig advies wordt deze wijziging verder toegelicht.

II. STANDPUNT VAN DE RAAD

A. De Raad heeft het ontwerp van koninklijk besluit dat hem is voorgelegd aandachtig onderzocht.

Tijdens dit onderzoek heeft de Raad kunnen rekenen op de gewaardeerde toelichting en expertise van de beleidscel van de minister van Sociale Zaken, F. Vandenbroucke, evenals van de RSZ. Hij dankt hen hiervoor.

De Raad waardeert dat met het voorliggende ontwerp van koninklijk besluit een voorstel gedaan wordt voor een compensatieregeling zoals gevraagd werd in het advies nr. 2.237 van 15 juli 2021 betreffende de uitvoering van het afsprakenkader van 25 juni 2021.

De Raad stelt vast dat het voorliggende ontwerp van koninklijk besluit de mogelijkheid van tussentijdse indexeringen van de zeerlageloongrens 'S2' in de formule van de structurele vermindering van de socialezekerheidsbijdragen voorziet in de periode van 1 juli 2021 tot en met 1 april 2022.

- B. De Raad stelt vast dat de ZLL-grens waarvan sprake is in het ontwerp van koninklijk besluit vastgelegd is op 5.550,00 euro vanaf het tweede kwartaal 2022.

Echter, ten gevolge van het advies nr 2.278 van dezelfde datum als onderliggend advies, dient er een onderscheid gemaakt te worden in de toepasselijke ZLL-grens naargelang de categorie voor de structurele verminderingen van de socialezekerheidsbijdragen waartoe de werkgever behoort.

Ingevolge het advies nr. 2.278 is een andere ZLL-grens van toepassing voor de werkgevers behorende tot categorie 2 van de structurele verminderingen van de socialezekerheidsbijdragen, namelijk 1.900 euro op maandbasis of 5.700 op kwartaalbasis.

De Raad vraagt bijgevolg dat dit in het ontwerp van koninklijk besluit kan gespecificeerd worden.

- C. De Raad wijst erop dat het afsprakenkader van 25 juni 2021 noch het advies nr. 2.237, ter uitvoering van het afsprakenkader van de interprofessionele sociale partners van 25 juni 2021, zich uitsprak over een indexatie van de zeerlageloongrens 'S2' tot en met 1 april 2022.

Er werd eveneens geen indexering voorzien van het bedrag van 76,28 euro waarmee het bedrag van het gemiddeld minimummaandinkomen vanaf 18 jaar verhoogd wordt op 1 april 2022, tot deze datum.

Als enkel de ZLL-grens wordt geïndexeerd, is de verhouding van de kostprijs van de verhoging van het bedrag van het gemiddeld minimummaandinkomen en de compensatie ervan voor de betrokken werkgevers, zoals berekend in het kader van het sociaal akkoord, niet meer in evenwicht.

- D. De Raad verklaart zich evenwel akkoord met de tekst van artikel 1, a, laatste alinea van het voorliggende ontwerp van koninklijk besluit waar het bepaalt dat de zeerlageloongrens 'S2' die geldt vanaf het 2^{de} kwartaal 2022 verhoogd wordt met een factor 1,02 voor elke spilindexoverschrijding in de periode van 1 juli 2021 tot 31 maart 2022, op voorwaarde dat het bedrag van 76,28 euro waarmee het gemiddeld minimummaandinkomen op 1 april 2022 verhoogd wordt, eveneens wordt verhoogd met een factor 1,02 voor elke spilindexoverschrijding in diezelfde periode van 1 juli 2021 tot 31 maart 2022.

De Raad merkt in dit verband op dat als de zeerlageloongrens 'S2' verhoogd wordt met een factor 1,02 voor elke spilindexoverschrijding, dit zowel geldt voor de zeerlageloongrens van 1850 euro op maandbasis/5550 euro op kwartaalbasis voor de werkgevers behorende tot 'categorie 1' en 'categorie 3' van de structurele vermindering sociale zekerheid, als voor de verhoogde zeerlageloongrens van 1900 euro op maandbasis/ 5700 euro op kwartaalbasis voor de werkgevers behorende tot 'categorie 2' van de structurele vermindering sociale zekerheid en voor de verhoogde forfait van de sociale Maribel voor de werkgevers behorende tot 'categorie 3 met werknemers zonder loonmatigingsbijdrage' van de structurele vermindering sociale zekerheid waarover een standpunt werd ingenomen in het advies nr. 2.278 van dezelfde datum als onderhavig advies.

- E. Teneinde het parallellisme tussen het verhogen van de ZLL-grens en het verhogen van het gemiddeld minimummaandinkomen op 1 april 2022 te verzekeren, heeft de Raad de cao nr. 43 van 2 mei 1988 betreffende de waarborg van een gemiddeld minimummaandinkomen, laatst gewijzigd door de cao nr. 43/15 van 15 juli 2021, aangepast.

Hiertoe wordt, met ingang van 1 april 2022, artikel 3 van de cao nr. 43 van 2 mei 1988 betreffende de waarborg van een gemiddeld minimummaandinkomen, zoals gewijzigd en aangepast door de cao nr. 43/15 van 15 juli 2021, als volgt aangepast met het oog op de duidelijke leesbaarheid en rechtszekerheid:

- Zo wordt in de eerste alinea van het artikel 3 van de cao nr. 43, het bedrag van 1.625,72 euro vervangen door het bedrag van 1.806,16 euro.

Het bedrag van 1.806,16 euro bestaat dan enerzijds uit het geactualiseerde bedrag van het gemiddeld minimummaandinkomen zoals bepaald vóór de verhoging ervan op 1 april 2022, zijnde 1725,21 euro en anderzijds het bedrag waarmee het gemiddeld minimummaandinkomen verhoogd wordt met ingang van 1 april 2022 ingevolge stap 1 van het Afsprakenkader van 25 juni 2021, geïndexeerd op basis van de spilindexoverschrijdingen van 1 juli 2021 tot en met 1 april 2022, zijnde 80,95 euro.

- De 2^{de} en 3^{de} alinea van artikel 3 van de cao nr. 43 worden opgeheven.
- In de 4^{de} alinea van artikel 3 van de cao nr. 43 worden de woorden " ingevolge het eerste, het tweede en het derde lid" vervangen door de woorden "ingevolge het eerste lid" en de woorden "dat op 1 maart 2020 van kracht is (indexcijfer februari 2020)" worden vervangen door de woorden "dat op 1 maart 2022 van kracht is (indexcijfer van februari 2022).

Deze wijziging van artikel 3 van de cao nr. 43 van 2 mei 1988 betekent concreet dat artikel 2 van de cao nr. 43/15 van 1 juli 2021 dat met ingang van 1 april 2022 het artikel 3 van de cao nr. 43 van 2 mei 1988 zou wijzigen, niet van toepassing zal zijn.

- F. De Raad wijst erop dat het aannemen van dergelijke reglementering een impact zal hebben op de alternatieve financiering. Voor het overgangsjaar 2022 betekent dit dat het forfaitaire bedrag dat werd bepaald voor de alternatieve financiering moet worden verhoogd met $\frac{3}{4}$ van de meerkost op jaarbasis. Vanaf 2023 dient de compensatie voor de volledige meerkost structureel te worden ingebouwd in het mechanisme van de alternatieve financiering.
- G. De Raad wijst er tenslotte op dat hij er in zijn advies nr. 2.237 op heeft gewezen dat ook andere reglementeringen in overeenstemming moesten worden gebracht met deze aanpassing van de cao nr. 43, met name:

- De verhoging van het jaarlijks plafond belastingkrediet voor lage inkomens (fiscale werkbonus) zoals bepaald in artikel 289 ter/1 WIB 92

De Raad stelt in dit verband vast dat de wet van 12 december 2021 tot uitvoering van het sociaal akkoord in het kader van de interprofessionele onderhandelingen voor de periode 2021-2022, in Titel 4, Hoofdstuk 3, artikel 21 en 22 een verhoging van het maximumjaarbedrag van de fiscale werkbonus voorziet van 515 euro vanaf aanslagjaar 2023 en 520 euro vanaf aanslagjaar 2024.

Echter, om conform te zijn met het advies nr. 2.237 ter uitvoering van het afsprakenkader van 25 juni 2021 en opdat de fiscale werkbonus voor alle betrokkenen inderdaad 33,14% van de sociale werkbonus bedraagt, is het noodzakelijk deze maximumjaarbedragen van de fiscale werkbonus verder te verhogen.

- Startersjobs voor jongeren - Art. 18 van de wet van 26 maart 2018 betreffende de versterking van de economische groei en de sociale cohesie - de verwijzingen naar het tweede en derde lid van de cao nr. 43 die opgeheven zullen worden, wijzigen. Of artikel 33bis van de wet ter bevordering van de werkgelegenheid.

- Scholingsbeding - Art. 22 bis, § 4, 4^{de} streepje van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten dat naar het bedrag verwijst van het GGGMI in de cao nr. 43 voor de werknemers van 21 jaar of meer; de leeftijd moet naar 18 jaar worden verlaagd.

De Raad vraagt hier alsnog uitvoering aan te geven.
